

Utbildningsdepartementet
Gymnasie- och vuxenutbildningsenheten
Eva Lenberg
103 33 Stockholm

Dnr: U2023/02078

Framtidens yrkeshögskola– stabil, effektiv och hållbar

Om INSU

INSU:s uppdrag är att erbjuda kompetensutveckling i syfte att säkerställa hög kvalitet och kunskapsnivå inom installationsbranschen. INSU ägs av Installatörsföretagen. I styrelsen sitter bland annat representanter från företag i branschen samt branschorganisationerna Installatörsföretagen, Svensk Ventilation och Svenska Kyl & Värmepumpföreningen.

INSU bildades den 1 januari 2019 då EUU och IUC gick samman. EUU, Elbranschens Utveckling- och Utbildningscenter och IUC, Installatörernas Utbildningscentrum har båda 30 års erfarenhet i installationsbranschen.

INSU har kontor i Katrineholm, Nyköping och Hässleholm, men våra utbildningar bedrivs över i hela Sverige och online. I Katrineholm har vi unika utbildningslokaler. Utöver våra teorilokaler har vi verkstäder och labb utrustade med den senaste tekniken för praktisk träning på det mesta. Med möjlighet att jobba praktiskt i de system, variationer av aggregat, don och annan utrustning som finns inom VVS, ventilation, kyl- och värmepumpsteknik, styr- och reglerteknik, energi och el blir utbildningen mycket verklighetsnära och effektiv.

INSU yrkeshögskola omfattar i dag sex medarbetar, 10 utbildningar inom el, VS, ventilation och kyla och ca 500 studerande.

Sammanfattning

INSU lämnar härmed synpunkter på "*Framtidens yrkeshögskola– stabil, effektiv och hållbar*" (dnr: U2023/02078).

INSU ser följande områden som mest prioriterade:

- Gemensamt system för ansökan inom yrkeshögskolan
- LIA i framtidens yrkeshögskola
- Nytt system för studiedokumentation
- Fler platser på yrkeshögskolans kurser och program
- Behörighetsprov för grundläggande behörighet
- Fördjupningsutbildning bör leda till kvalificerad yrkeshögskoleexamen
- Statligt finansierade utbildningsmiljöer

Särskilda synpunkter

4.7.8 Alternativet med ett nytt gemensamt system för ansökan inom yrkeshögskolan

Utredningens bedömning: Vid införandet av ett gemensamt system för ansökan till yrkeshögskolan bör förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan kompletteras med en bestämmelse om att MYH har till uppgift att biträda anordnarna vid antagning av studerande till yrkeshögskolan och att ansvara för ett samordnat ansökningsförfarande.

INSU **stöder** utredningens bedömning.

4.8.1 Uppdrag att genomföra en förstudie

Utredningens förslag: Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH), Myndigheten för digital förvaltning och Universitets- och högskolerådet får ett gemensamt uppdrag att genomföra en förstudie för inrättandet av ett gemensamt system för ansökan till yrkeshögskolan. Förstudien ska ta sin utgångspunkt i det förslag till utformandet av ansökningssystemet som presenteras i denna utredning. MYH ska samordna arbetet som ska resultera i en kravspecifikation för systemet och förslag på hur det ska förvaltas.

INSU **stöder** utredningens förslag.

Det är bra att utredningen föreslår åtgärder för att etablera ett enhetligt antagningssystem på yrkeshögskolan. Det har potential att lösa flera utmaningar som vi, som utbildningsanordnare, står inför idag. Eftersom det för närvarande inte finns några

begränsningar när det gäller hur många eller prioriteringar av utbildningar en studerande kan ansöka om, upplever vi som utbildningsanordnare svårigheter att planera inför kursstart. Många studerande väljer att börja flera olika utbildningar samtidigt och avslutar sedan dem, vilket resulterar i tomma platser och tränger ut andra som annars kunde ha deltagit i utbildningen. Det gör det också utmanande för oss att bedöma om det behövs ytterligare insatser för att locka fler.

SDG-förordningen och dess krav på att tillåta e-legitimation och kunna hämta gymnasiebetyg från alla medlemsländerna är svårt för enskild utbildningsanordnare att leva upp till.

4.9.4 Behörighetsprovet kan användas för grundläggande behörighet även inom yrkeshögskolan

Utredningens bedömning: Om försöksverksamheten med behörighetsprovet för grundläggande behörighet i högskolan permanentas bör provet även användas för bedömning av grundläggande behörighet till yrkeshögskolan.

INSU **stöder** utredningens bedömning.

5.8.1 MYH ges i uppdrag att i samverkan med DIGG utforma ett nytt system för studiedokumentation

Utredningens förslag: Myndigheten för yrkeshögskolan ska ges i uppdrag att i samverkan med Myndigheten för digital förvaltning utforma ett nytt system för studiedokumentation i enlighet med den beskrivning av det systemet som ges i avsnitt 5.7.3. Uppdraget ska samordnas med uppdraget att genomföra en förstudie för inrättandet av ett gemensamt system för ansökan till yrkeshögskolan.

INSU **stöder** utredningens förslaget.

6.10.2 Fördjupningsutbildning bör kunna leda till en kvalificerad yrkeshögskoleexamen

Utredningens bedömning: Yrkehögskolan bör omfattas av fördjupningsutbildningar motsvarande minst 200 yrkehögskolepoäng som gör det möjligt att uppnå en kvalificerad yrkehögskoleexamen om den studerande har förkunskaper motsvarande en eftergymnasial utbildning inom samma område som fördjupningsutbildningen.

INSU **stöder** utredningens bedömning.

6.12.1 LIA i framtidens yrkehögskola

Utredningens bedömning: Lärande i arbete (LIA) bör vara obligatoriskt för samtliga utbildningar inom yrkehögskolan, utom för kurser och fördjupningsutbildningar. Det bör finnas en möjlighet för Myndigheten för yrkehögskolan att meddela dispens från kravet om LIA i utbildningarna.

INSU **stöder inte** utredningens bedömning.

Vi har på INSU program på mindre än 200 yrkehögskolepoäng, som vi kallar vidareutbildningar. De är av specialistkaraktär och riktar sig till yrkesverksamma inom installationsbranschen. I dessa utbildningar är tidigare yrkeserfarenhet ett krav och de flesta studerande arbetar parallellt med sina studier då utbildningsupplägget med halvfart och distans är utformat för detta. Detta bidrar till att de redan använder lärandet under utbildningen på sin nuvarande arbetsplats. Här ser vi en risk att vidareutbildningar hamnar i kläm i och med utredningens förslag på LIA-krav. Det riskerar tvinga utbildningarna att implementera delar som inte efterfrågas av arbetslivet.

Exempel på vidareutbildningar hos INSU (idag och tidigare/sökta): Auktoriserad elinstallatör och Kalkylator inom El/VVS/Kyla.

Vi har även vidareutbildningar på INSU program på 200 yrkehögskolepoäng eller mer. Också de är av specialistkaraktär och riktar sig till yrkesverksamma inom installationsbranschen. Även i dessa utbildningar är tidigare yrkeserfarenhet ett krav och de flesta studerande arbetar parallellt med sina studier då utbildningsupplägget med halvfart och distans är utformat för detta. Detta bidrar till att de redan använder lärandet under utbildningen på sin nuvarande arbetsplats. I dessa utbildningar har vi LIA i den omfattning ledningsgruppen anser behövas. I dag på mindre än 25% av utbildningen. Här ser vi en risk att även dessa utbildningar hamnar i kläm om förslaget att minst 25% av utbildningen ska vara LIA går igenom. Det riskerar tvinga utbildningarna att implementera delar som inte efterfrågas av arbetslivet.

Exempel på vidareutbildningar hos INSU (idag och tidigare/sökta): Elteknikingenjör med AL och Projektledare inom El/VVS/Kyla.

6.12.2 Förslag om LIA i framtidens yrkeshögskola

Utredningens förslag: För utbildningar som omfattar minst 100 yrkeshögskolepoäng och som inte är fördjupningsutbildningar ska minst en fjärdedel av utbildningstiden bestå av lärande i arbete på en arbetsplats (LIA) om inte undantag medgetts av Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH). Undantag från kravet får beviljas av MYH, efter ansökan, om det finns särskilda skäl. MYH får meddela ytterligare föreskrifter om ansökan. Av utbildningsplanen ska framgå omfattningen av LIA om sådant lärande ingår i utbildningen eller att beslut om undantag fattats av MYH samt datum för beslutet.

INSU **stöder inte** utredningens förslag.

Vidareutbildningar, program på mindre än 200 yrkeshögskolepoäng inom yrkeshögskolan som riktar sig till yrkesverksamma med krav på yrkeserfarenhet bör även i fortsättningen undantas helt från kravet på LIA.

Det bör fortsätta som idag att det är ledningsgruppen och dess arbetslivsrepresentanter som beslutar om behovet av LIA i en utbildning eller inte.

Vidareutbildningar, program på 200 yrkeshögskolepoäng och uppåt, inom yrkeshögskolan som riktar sig till yrkesverksamma med krav på yrkeserfarenhet bör även i fortsättningen innefatta LIA i den omfattning ledningsgruppen anser vara lämplig.

7.8.2 Stimulera utbildningsmiljöer som skapar förutsättningar för investeringstunga utbildningar i ett flexibelt system

Utredningens förslag: En utredning ska få i uppdrag att identifiera behovet av utbildningsmiljöer och utreda hur staten på ett samhällsekonomiskt sätt kan stimulera att sådana miljöer skapas.

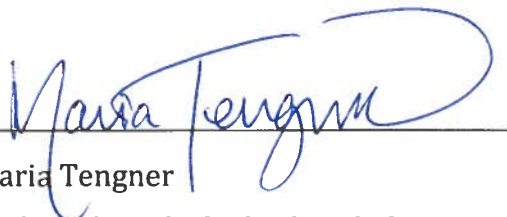
INSU **stödjer** utredningens förslag.

11.10.1 Fler platser på yrkeshögskolans program och kurser

Utredningens förslag: Yrkehögskolan ska utvidgas med permanenta medel både för program och kurser.

INSU **stödjer** utredningens förslag.

Undertecknande

Maria Tengner
Verksamhetschef yrkehögskolan
010-188 35 71
maria.tengner@insu.se

Jens Back
VD
010-188 35 05
jens.back@insu.se